

GLADSTONE GALLERY

Rudi Smeets, "Volkskunst met een snuifje maatschappelijke verontwaardiging,"
De Standaard, April 4, 2016

dS De
Standaard

Volkskunst met een snuifje maatschappelijke verontwaardiging

Tot 5 juni loopt in het centrum voor actuele kunst CIAP in Hasselt de solo-
expo 'Loot, soil and cleanliness' van Kasper Bosmans. De 25-jarige
kunstenaar uit Lommel opende het voorbije weekend ook een
tentoonstelling in de Mark Foxx Gallery in Los Angeles.

Kasper Bosmans bij zijn werk Ampul: in het glazen bolletje ving hij water op van het lekkende dak in het Brusselse Jubelparkmuseum. Foto: rs

GLADSTONE GALLERY

Het CIAP is sinds 25 oktober 2014 gehuisvest in het vroegere provinciehuis. In een van de neoclassicistische vertrekken staat op een smalle pilaar een glazen bolletje. Het blijkt gevuld met water van een lekkend dak in het Brusselse Jubelparkmuseum. Kasper Bosmans ving druppels op in een flesje en maakte er *Ampul* mee, een werk dat twee eigenschappen van zijn oeuvre reflecteert: een fascinatie voor anonieme volkskunst en zachte verontwaardiging om maatschappelijk plichtsverzuim.

‘Toen er nog geen elektrische verlichting was, gebruikten huisvrouwen bolvormige vazen als vergrootglas om de fijne steekjes van hun borduurwerk beter te zien’, preciseert hij. ‘De bol refereert aan die avondlijke bezigheid, het water is een allusie op het gebrekkige onderhoud waarvan diverse Brusselse musea al jaren het slachtoffer zijn.’

Zandtapijten

In de tentoonstelling komt Bosmans’ belangstelling voor volkskunst vooral tot uiting in tien tijdelijke zandtapijten. Eerst maakte hij sjablonen van inheemse en exotische vogels, daarna bracht hij die figuren met kleurpigment aan op houten, met los zand bedekte tableaux. Ze werden ter plekke gemaakt en kunnen niet verplaatst worden. Eén tikje volstaat om de motieven door elkaar te gooien. ‘De rechten voor het idee heb ik afgestaan aan het Oostendse museum Mu.ZEE’, zegt Kasper Bosmans. ‘De directeur-conservator Phillip Van den Bossche heeft een grote interesse voor immateriële kunst. Het mooie daarvan is dat je een werk eender waar opnieuw kunt opbouwen. Ik heb dat onder meer gedaan in Hongkong, Parijs en Los Angeles, maar belangrijker dan dat praktische is de inhoud.’

Creatieve huisvrouwen

‘In mijn geboortestad Lommel werd zandwinning in de negentiende eeuw een economische activiteit. Zo ontstond bij de bevolking de gewoonte om zilverzand te gebruiken als onderhoudsproduct. De vloer werd bedekt met een dunne laag, die vervolgens naar buiten werd geborsteld. Zo was het huis weer schoon. Uit die gewoonte groeide iets creatiefs. In het zand maakten huisvrouwen met sjablonen decoratieve figuren. Mijn zandtapijten verwijzen naar dat gebruik.’

Bosmans’ liefde voor volkskunst werd allicht getriggerd door zijn grootmoeder. ‘Ik was al op jonge leeftijd geïntrigeerd door het prachtige patchwork van mijn grootmoeder en werd er later wellicht onbewust door beïnvloed. Ik studeerde vier jaar schilderkunst aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Daarna volgde ik een postgraduaat aan het Hisk in Gent. Na mijn studie begon ik onder meer met textiel te werken.

In Nepal liet ik tapijten weven met het Cintamani-motief: drie cirkels die een driehoek vormen boven twee golvende lijnen. Daarmee wilde ik het verlies van de betekenis van symbolen doorheen de tijden en culturen benadrukken. Het patroon is van boeddhistische origine, maar

GLADSTONE GALLERY

kwam via de zijderoute in het Ottomaanse rijk terecht en kreeg daardoor een imperialistische betekenis. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat het op de vlaggen van de Ottomaanse troepen voorkwam tijdens de Slag bij Lepanto. (*7 oktober 1571, red.*) Daaruit moet je concluderen dat verandering van plaats de interpretatie van een werk kan doen veranderen.'

Ook in zijn eigen werk zag hij de locatie al een rol spelen. 'In Amsterdam maakte ik vorig jaar een installatie met een verwijzing naar William Penn, een Britse ondernemer die in de zeventiende eeuw de staat Pennsylvania stichtte. Hij was een pacifist en sloot verdragen met de indiaanse bevolking. Ik overwoog dat werk te exposeren in de Verenigde Staten, maar vond het ten opzichte van de autochtone bewoners ongepast dat ik als jonge snaak van het oude continent een statement zou maken. Dat zou nogal moraliserend overkomen.'

Bloemenveld

'Een ander voorbeeld is het werk dat ik binnenkort in Estland ga maken over de Nato Tiger Association, een militaire organisatie die in 1961 werd opgericht om de solidariteit tussen de Navo-luchtroepen te versterken. Het logo is een brullende tijger. Ik heb dat vorig jaar tijdens de openluchtexpo Beaufort aan de Belgische kust verwerkt in een bloemenveld met een doorsnede van vijftien meter. Ik plantte daarvoor 30.000 bloemen. In Tallinn ga ik hetzelfde doen, maar door de locatie krijgt het een andere betekenis omdat de Navo in Oost-Europa niet dezelfde connotatie heeft als in het Westen.'